



# FÉNY

A MEE VILÁGÍTÁSTECHNIKAI TÁRSASÁG HÍRLEVELE

7. évfolyam, 5. szám

2008. augusztus

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA.....	1
MEGJELENIK A VTT ÉVKÖNYVE.....	2
KISZÁLL A FÉNYORRÁSGYÁRTÁSBÓL A GE?.....	3
BÚCSÚ DEBRECZENI GÁBORTÓL.....	4
RENDEZVÉNY NAPTÁR.....	5
ÚJ MUNKATÁRS SEGÍTI A VTT MUNKÁJÁT.....	5
SZABVÁNYFIGYELŐ.....	6
IMPRESSZUM.....	6

## KUTATÓK ÉJSZAKÁJA



Magyarország idén is részt vesz a Kutatók Éjszakája elnevezésű európai rendezvény-sorozatban, melynek során **szeptember 26-án** délutántól kezdve egész éjjel nyitott laboratóriumok és egyetemek várnak országszerte kicsiket és nagyokat, hogy hétköznapi nyelvre lefordítva közelebb hozzák őket a tudomány világához. Soprontól Debrecenig 15 városban kinyílnak a laboratóriumok ajtói, a kutatók kibújnak fehér köpenyükből, és hétköznapi nyelvre fordítják le a mindennapi életet érintő tudományos kutatások és kísérletek eredményeit. Az Európa-szerte igen népszerű Kutatók Éjszakája célja, hogy az embereket megismertesse a tudomány világával, és növelje a tudományos karrier vonzerejét a fiatalok körében.

A fesztivál-jellegű esemény-sorozatban a több száz program között a világítástechnikai is megjelenik, a központi helyszínen, a **Millenáris Parkban** az alábbi program kerül be a hivatalos programba:

**20:00 - 24:00**

**Földi és csillagfény**

**A Magyar Csillagászati Egyesület és a MEE Világítástechnikai Társaság közös bemutatója.**

- Hogyan őrizhető meg a Tejút látványa helyes világítással?
- Meteor – bemutatkozik a MCSE folyóirata.
- Fény – tér – kép: Világítástechnikai Évkönyv – a VTT legújabb kiadványa.

**- A fénykeltés világából.**  
**- Csillagászati bemutató,távcsöves megfigyelések.**

A Kutatók Éjszakáját harmadik alkalommal rendezik meg Magyarországon, az Európai Bizottság által támogatott esemény rendezési jogát ezúttal is az európai oktatási/képzési pályázatokat koordináló Tempus Közalapítvány nyerte el. Az idei rendezvény fővédnöke Dr. Kürti Sándor, a csúcstechnológiájáról világhíres Kürt Zrt. elnöke lesz.

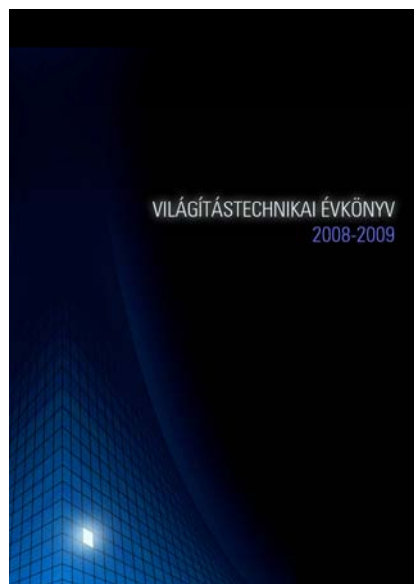
2008-ban a Budapesti Corvinus Egyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Debreceni Egyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, az Eszterházy Károly Főiskola, a Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Kutatóintézete, a Miskolci Egyetem, a Nyugat-Magyarországi Egyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem, a Széchenyi István Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem, és a Szent István Egyetem mellett a Magyar Csillagászati Egyesület és a Világítástechnikai Társaság is a programszervezők sorába lépett.

A sokszínű és ingyenes programokon minden korosztály jól érezheti magát: személyesen találkozhatnak több száz kutatóval, kipróbálhatják az eszközeiket, találmányaikat, megismerhetik a munkájukat előadások, vetélkedők, kiállítások és szórakoztató tudományos programok keretében. Az idei rendezvényekre különösen a pályaválasztás előtt álló, 10-18 éves fiatalokat várják.

"Az elmúlt évek hagyományait követve idén is rengeteg változatos program várja a látogatókat, akik többek között a titkok matematikáját, a lusta ember dísznövényeit is megismerhetik, de betekintést nyerhetnek a boszorkánykonyha és a fénycsapdázás rejtelseibe is. Az "észbontó" éjszaka során beszélgető növényeket simogathatnak, vagy kilátogathatnak fény-árnyékjátékra a budai Várba, és repülésszimuláción is részt vehetnek. Mintegy harmincezer érdeklődőt várunk a több mint 300 programra országszerte" - mondta el az előzetes programajánlót Kurucz Katalin, a Tempus Közalapítvány kutatás-fejlesztésért felelős vezetője.

(forrás: [www.kutatokejszakaja.hu](http://www.kutatokejszakaja.hu))

## MEGJELENIK A VTT ÉVKÖNYVE



Hírlevelünk összeállításakor már nyomdában van a VTT hetedik évkönyve, mely a 2008-2009-es évszámot viseli. Az idei évkönyv szerkesztésének munkája – az előző évkönyvéhez hasonlóan – Kosztolicz István nevéhez fűződik. A gazdag tartalom összeállításában a VTT legkiválóbb szakemberei működtek közre.

A kiadvány megjelenését a Kutatók éjszakájához időzítettük (lásd előző írásunkat). A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan az évkönyvet a VTT rendezvényein, illetve a Világítás Házában a rendelkezésre álló példányszám erejéig díjmentesen bocsátjuk tagjaink rendelkezésére.

## KISZÁLL A FÉNYORRÁSGYÁRTÁSBÓL A GE?

Globálisan kiszervezi a General Electric (GE) Consumer and Industrial üzletágát, benne a fényforrásgyártást, amely a magyarországi egységeket is érinti. A cég nagykanizsai gyárában már készülnek az önállósodásra, és meg nem erősített információk szerint 10-15 százalékos leépítést hajtottak végre.

A döntés még nem született meg, egyelőre vizsgálja a General Electric (GE), hogy a világszerte 50 ezer embert foglalkoztató, több mint 13 milliárd dolláros éves forgalmú Consumer and Industrial üzletágat önálló cégbe szervezi-e - közölte augusztus 9-én, szombaton az MTI-vel a GE közép-európai kommunikációs vezetője. Szabó Eszter arról adott tájékoztatást, hogy a kiszervezés Magyarországon 10 ezer embert érintene, "akik lehet, hogy ha az önálló cégbe való szervezés megvalósul, akkor annak az új cégnek a munkatársai lesznek a jövőben, ami a GE részvényesek tulajdonában lesz". Hozzátette, hogy Magyarországon további 5 ezer munkatársa van a cégnek, ők változatlanul a GE üzletágainál dolgoznak majd a jövőben is.

A társaságnak az MTI-hez eljuttatott közleménye szerint július 10-én jelentette be a GE, hogy a kiszervezés "a GE Hungary Zrt. részét képező budapesti székhelyű Consumer and Industrial európai, közel-keleti és afrikai részlegét is érintené". Az üzletág Lighting divíziója nyolc gyárat működtet az országban, kettőt Budapesten, egy-egy gyáregységet pedig Győrött, Hajdúböszörményben, Kisvárdán, Nagykanizsán, Vácott és Zalaegerszegen. Az Industrial divízió egy gyárat üzemeltet Ózdon, továbbá Magyarországon működik a Lighting kutató-fejlesztő központja is.

A cégcsoport a háztartási gépek, ipari felhasználású elektronikák és a fényforrás gyártásának globális kiszervezéséről döntött, amelynek lebonyolításával a Goldman and Sachs bankházat bízta meg. A mintegy 15 ezer magyarországi dolgozót érintő kiszervezés az önállóvá válást vagy az üzletág eladását jelentheti, de erről konkrét döntés még nem született - értesült az MTI. A GE Consumer and Industrial kommunikációs osztálya többszöri megkeresésre is elérhetetlennek bizonyult. A cég korábban sem telefonon, sem e-mailben nem adott választ azokra az értesülésekre sem, amelyek szerint nagykanizsai fényforrásgyárában az elmúlt hónapokban 10-15 százalékos létszámleépítést hajtott végre, nagyobb arányban a kölcsönzött munkaerőtől váltak meg.

Az MTI úgy tudja, hogy a GE Lighting fényforrásgyárában a zalai városban nemrég még mintegy 3 ezer dolgozót foglalkoztattak, további 600-at pedig kölcsönzött munkaerőként. Az utóbbi dolgozók közül mintegy 400-at nem vesz igénybe a nagykanizsai gyár, az állandó foglalkoztatottak létszámát pedig főként nyugdíjazásokkal csökkentették néhány százalékkal.

A zalai városban működő gyárral kapcsolatos elképzelésekről a Nagykanizsai Fényforrásgyár Demokratikus Szakszervezetének elnöke az MTI-nek elmondta: az üzletág leválásáról döntött a GE, hozzátéve, hogy a szakszervezetek és az üzemi tanács számára adott tájékoztatás szerint ez a folyamat legalább egy évet vesz igénybe. Hederics István a Nagykanizsán a dolgozók körében már tapasztalható aggodalmakra, amelyek a megszűnést vetítik előre, elmondta: ennek nincs reális veszélye, hiszen "világítani mindig kell". Garanciát jelenthet a dolgozók számára az is, hogy a kollektív szerződés 2011 végéig él, és számos garanciális elemet tartalmaz.

Nagykanizsán a termelés legnagyobb részét hosszú évek óta a hagyományos izzók gyártását jelenti, de autólámpákat és folyamatosan bővülő mennyiségben kompakt fénycsöveket is készítenek. A szakszervezeti vezető előtt is ismertek a hagyományos izzók forgalmazásának világszerte közelgő végét jelző előrejelzések. A szakszervezet várja, hogy erre a kihívásra a menedzsment milyen választ tud adni.

Az MTI információja szerint az önállósítani tervezett Consumer and Industrial üzletág Magyarországon mintegy 15 ezer dolgozót érint, ezen belül csak a fényforrásgyártás mintegy 9 ezer embernek ad munkát. A Nagykanizsán ezen a területen foglalkoztatott mintegy 3 ezer dolgozón kívül több mint 100 alkalmazottja van az ipari szűrőbetétek néhány hónapja indított gyártócsarnokában, de Nagykanizsán működik a GE izzóinak európai elosztó központja is.

Forrás: index.hu

## BÚCSÚ DEBRECZENI GÁBORTÓL

Gyászol a világítási szakma. Ismét kevesebben lettünk.....Pollich Jancsi, Horváth Jóska, Lantos Tibor után Debreczeni Gábor is elment.

Nagy nevek valamennyien. Mi, akik e szakmában dolgozunk büszkén gondolunk rájuk, a ránk hagyományozott ismereteikre, megvalósult munkáikra, melyek között ma is járunk..

Debreczeni Gábor neve évtizedeken át összeforrott a Világítástechnikai Állomással. Csöndes, visszafogott stílusban végezte munkáját, olyan mérnök-tudós volt, akitől a gyakorlati megvalósítás sem állt távol.

Diplomamunkája színpadvilágítási témaköröket dolgozott föl, pályáját a Nemzeti Színház főmérnökeként kezdte. Elsősorban belső terek különleges igényű világításával foglalkozott.

Személye megtestesítette az ideális mérnököt, aki nemcsak a műszaki tudományokban jártas, hanem magas műveltséggel rendelkezik a történelem, a kultúra az építészet és a művészetek területén is.

Sok kezdő mérnök kezelte-kezeli ma is bibliaként az általa szerkesztett, - TUNGSRAM gondozásában megjelent - „ Útmutatókat” az iskolák, óvodák vagy kórházak világításáról. Későbbi munkáiban a képernyős munkahelyek világítástechnikai problémáit is feldolgozta.



Sokat publikált, évtizedeken át dolgozott a CIE (Nemzetközi Világítástechnikai Bizottság) titkáráként. Nemzetközileg ismert, elismert szakember volt.

Gyakran tartott előadásokat és képviselte az országot, a világítástechnikai szakmát különböző hazai és nemzetközi rendezvényeken.

Mérnök generációk nőttek fel a keze alatt, sok helyen megfordult, mint oktató.

Fontosnak tartotta, és sokak biztatására kezdeményezte a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán a világítástechnikai továbbképzést, ahol a világítást a klasszikus tervezői

oldalról közelítette.

Az Iparművészeti Főiskola Üvegművész Tanszakán a művészi irány domborodott ki, a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki főiskolán világítástechnikai alapokat, míg a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen Orvos Továbbképző szakán látásfiziológiát oktatott. Különös érzéke volt a különleges feladatok kézenfekvő legegyszerűbb - tehát legjobb megoldásához - és ennek hallgatósága számára történő közérthető közvetítéséhez.

Mindemellett gyakorlatias mérnök volt, aki aprólékos gondnal, odafigyeléssel igazi mérnöki precizitással dolgozott. Szemelgetve a legkiemelkedőbb munkái közül, olyan - elgondolásában - a mai napig korszerű munkák kerültek ki a keze alól, mint a Pannonhalmi Bencés Monostor, a Jáki templom, a Sümegi plébánia templom Maulberts freskói, a Tihanyi Kőtár, a Sárospataki könyvtár, az Esztergomi Bazilika kriptája. Történelmi környezetben a külső világítás is foglalkoztatta. Sopron belvárosának igényes utcavilágítása is az Ő elgondolása, tervei szerint készült el.

Ilyen színvonalú munkákat, melyek az Ő gondozásában épültek meg, csak komplex gondolkodással lehetett megvalósítani. Mindig az épületet nézte, ismerve annak építészetét, történelmét, érzékenységgel kezelte a munkáit a látogató szemszögéből is.

Évtizedekkel ezelőtt elkészült munkáiban is jószerével csak a lámpatestek cseréjét kell elvégezni, hiszen az elvek, amelyek alapján tervezett, ma is korszerűek.

Néhány személyes gondolat...eszembe jut, amikor Gábor 1999-ben felhívott, és kérte látogassam meg a Balaton-Felvidéken, ahol pihent. Akkortájt ment nyugdíjba, de (el)ismertségének köszönhetően sok munkával keresték, lendülete vitte tovább, bár betegsége akkortájt kezdődött.

Mint a templomvilágítások legnagyobb hazai szakértője a Mátyás templom világításának tanulmánytervén dolgozott. Felkért, hogy vegyünk részt a munkában, melyet Örömmel vállaltunk. Bár alattomosan elharapózó betegsége a munka során egyre több mindenben akadályozta, sokat tanultunk Tőle. Megmutatta azt a fajta precíz, elemző, kutató munkát amelyet napjaink mérnökei - rohanó világunk okozta nyomás miatt - egyre ritkábban tesznek.

Elkészült egy tanulmány, melyet a kiviteli terv követett, melynek nagyon sok elgondolása Tőle származott. A sors furcsa iróniája, hogy a Mátyás templom templomtere világításának kivitelezését szinte napra pontosan akkor kezdtük el, amikor elment.

Ha elkészülünk, és először felkapcsoljuk a fényeket, világítást Neki, az Ő emlékének ajánljuk.

Gábor, nyugodj békében....



(Vonnák István írása)

## RENDEZVÉNY NAPTÁR

2008 szeptember 9, Világítás Háza, 17.00 óra: A LUMEN V4 konferenciára bejelentett magyar előadások ismertetése.

2008. szeptember 17-19: LUMEN V4 konferencia, Lengyelország  
A konferencia honlapja: [www.lumenv4.com](http://www.lumenv4.com)

2008. október 8-9: 4. Balkanlight Konferencia, Ljubljana, Szlovénia.  
Az érdeklődők további részletes tájékoztatást a [www.balkanlight.eu](http://www.balkanlight.eu) oldalon találhatnak.

2008. november 27-28: 7. Török Nemzeti Világítástechnikai Kongresszus.  
Istanbul, Törökország  
További információ: [www.atmk.org.tr](http://www.atmk.org.tr)

## ÚJ MUNKATÁRS SEGÍTI A VTT MUNKÁJÁT

Aki az elmúlt másfél évben megfordult a Világítás Házában, az bizonyára találkozott Fehérvári Anikóval, aki részmunkaidőben a Társaság adminisztrációs feladatait végezte. Anikónak a továbbiakra vonatkozóan más tervei vannak, így szeptembertől megválnak a VTT-től. Munkáját ezúton is megköszönve sok sikert kívánunk neki eljövendő pályafutásához.



Munkakörét Harangi Nikoletta veszi át, aki az érettségi megszerzése után letette az Európai Üzleti Asszisztens vizsgát, majd ezután a Kodolányi János Főiskolán, a kommunikáció-médiatudomány szakon folytatta tanulmányait, és jelenleg is a főiskola hallgatója. Nikoletta sokoldalú személyiség, részt vett több vers- és prózamondó, angol nyelvi és számítástechnikai versenyen, a Kőbányai Tájfutó Szövetség által rendezett Diákolimpián 2. helyezést ért el. Szakmai érdeklődési területe a kereskedelem-marketing és a média, kedvenc szabadidős elfoglaltságai között a zenehallgatás, olvasás, úszás, szabadidős program szervezése, vezetés, gyerekekkel foglalkozás, és az internetes csevegés szerepel.

## SZABVÁNYFIGYELŐ

Hírlevelünk előző száma óta a következő, világítástechnikai vonatkozású új szabványok jelentek meg:

MSZ EN 13032-3:2008 Fényforrások és lámpatestek fotometriai adatainak mérése és ábrázolása. 3. rész: Munkahelyek tartalékvilágítási adatainak ábrázolása

MSZ EN 61996-2-5:2008 Multimédia-rendszerek és –készülékek. Színmérések és értelmezésük. 2-5 rész: Színértelmezés. Választható RGB-színtartomány

MSZ EN 60061-4:1992/A11:2008 Lámpafejek és lámpafoglalatok, valamint a csereszabotosságukat és biztonságukat ellenőrző idomszerek. 4. rész: Útmutató és általános irányelvek

MSZ EN 60064:1995/A11:2008 Volfrámszálal izzólámpák háztartási és hasonló általános világítási célra. Működési követelmények

MSZ EN 60927:2008 Lámpatartozékok. Gyűjtőkészülékek (a parázfénygyűjtők kivételével). Működési követelmények

MSZ EN 60598-2-8:1997/A2:2008 Lámpatestek. 2-8 rész: Egyedi követelmények. Kézilámpák

MSZ EN 60357:2003/A1 Halogén izzólámpák (a gépjárműlámpák kivételével). Működési előírások

MSZ EN 61347-1:2001/A1 Lámpaműködtető eszközök. 1. rész: Általános és biztonsági követelmények

MSZ EN 60598-2-22:1998/A2 Lámpatestek. 2-22. rész: Egyedi követelmények. Tartalékvilágítási lámpatestek

A felsorolt szabványokat a Magyar Szabványügyi Testület címoldalal jóváhagyó közleménnyel, a közzétételük napjától magyar nemzeti szabványokká nyilvánította. Ezeknek a magyar nemzeti szabványoknak magyar címoldaluk van, de angol nyelvűek.

---

### IMPRESSZUM

FÉNY, a MEE Világítástechnikai Társaságának hírlevele.  
Kiadja: MEE Világítástechnikai Társaság, 1042 Budapest, Árpád út 67  
Tel/fax: (06 1) 369 6631  
e-mail: vtt@vilagitashaza.hu, meevtt@gmail.com  
Honlap: www.vilagitas.org  
Megjelenik: igény szerint  
Szerkeszti: Arató András ( aratoa@gmail.com )  
Felelős kiadó: Nagy János ( jano.nagy@t-online.hu )  
A hírlevélben megjelent információk a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók